

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.	Vår sak	Sted/Dato
200804809-/RYA	08/02739-030 000877/09 BK 440.01	Oslo, 09.02.09

HØRING – ARBEIDSMILJØLOVEN. SKIFT/TURNUS

LO viser til departementets høringsbrev av 30.10.08 og vårt svarbrev av 02.02.09.

Med hensyn til skift/turnus har vi følgende synspunkter:

LOs kompromissforslag til Arbeidslivslovutvalget ble ikke fulgt opp av daværende regjering eller stortingsflertallet.

LO er derfor svært tilfreds med at departementet har fulgt opp kravet om å sidestille 3-delt turnus og helkontinuerlig skift. En slik sidestilling har både en likestillings-, arbeidsmiljø- og sysselsettingsdimensjon.

Vi konstaterer at departementet ikke selv fremmer forslag til løsning men ber om høringsinstansenes syn på Holden-utvalgets forslag.

Det er LOs syn at Holden-utvalget har forsøkt å finne en konstruktiv løsning gjennom den såkalte belastningsmodellen. Dette bryter imidlertid med den modell dagens lov- og avtaleverk bygger på. Parallelliteten i kriteriene for de ulike arbeidstidsgrenser i lov- og avtaleverk har vært en bærebjelke i arbeidstidsreguleringen. Lovens kriterier og fortolkninger ble derfor inntatt i arbeidstidsbilaget ved tariffrevisjonen i 1986 da lovgiver ikke fulgte opp tariffestingen av lik arbeidstid – 37,5 t/uke.

Holden- utvalgets forslag vil føre til at tariffavtalenes kriterier blir stående uten forankring i lovverket; vi får 2 ulike modeller.

LO antar at dette vil kunne føre til økt press på tariffavtalenes arbeidstidsbestemmelser. Det vil innebære at fremtidige tariffrevisjoner vil kunne bli vanskeliggjort, noe ingen kan være tjent med.

Dette forsterkes ved at Holden-utvalget legger til grunn at tariffavtalene endres i tråd med nye lovregler.

Holden-utvalget bygger på modellen fra Staten og dels Spekter. Dette er imidlertid bare delvis riktig. Utvalgets forslag gir ikke like gode løsninger og det vil føre til et press for å svekke ordningene også i Staten og i Spekter.

LO antar også at forslaget vil kunne forsterke problemene med ufrivillig deltid som følge av endrede turnusplaner.

LO må derfor konstatere at Holden-utvalget - tross sin positive tilnærming - har valgt en modell som vil undergrave dagens arbeidstidsregler og kunne føre til en harmonisering nedad. LO kan derfor ikke slutte seg til utvalgets forslag.

LOs krav om sidestilling mellom helkontinuerlig skift og 3-delt turnus står fast. Kravet har sin bakgrunn fra helse- og omsorgssektoren der 3-delte turnusordninger er utbredt. Turnusordningene særkjennes ved hyppig bruk av kort døgnhvile, ubiologiske skiftbytter (mot klokka) og uregelmessige skiftbytter. Dette er særlige ulemper som dagens lovgivning ikke fanger opp og som er sentrale i begrunnelsen for kravet om sidestilling. Holden-utvalgets forslag gir bare en delvis løsning på problemet.

LO krever at dagens arbeidstidsbestemmelser i arbeidsmiljøloven består uendret, men foreslår at det gis en tilleggsbestemmelse i § 10-4 (5), nytt pkt. C. Bestemmelsen bør omfatte 3-delt turnus i helse- og omsorgssektoren som inneholder bruk av kort døgnhvile, ubiologiske skiftbytter (mot klokka), uregelmessige skiftbytter og innslag av søndagsarbeid.

En slik tilleggsbestemmelse vil være målrettet i forhold til begrunnelsen for kravet om sidestilling av 3-delt turnus og helkontinuerlig skiftarbeid, og vil initiere en bedre planlegging av turnusordninger i helse- og omsorgssektoren. En bedre planlegging av turnusordningene er også viktig for å redusere omfanget av uønsket deltid.

LO vil ellers bemerke at det i samfunnet har utviklet seg økt bruk av nattarbeidstidsordninger som neppe var forutsatt da dagens arbeidstidsgrenser ble fastlagt. Arbeidstakere opplever press mot stadig mer arbeid på ubekvemme tider, men uten at det arbeides gjennom hele natten. Verken dagens arbeidstidsregulering eller Holden-utvalgets forslag møter disse utfordringene på en tilstrekkelig måte.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Roar Flåthen

Bjørn Kolby